

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL
B.A. Honours 6th Semester Examination, 2021

DSE3-SANSKRIT

Full Marks: 60

ASSIGNMENT

The figures in the margin indicate full marks.

**The question paper contains DSE-3A and DSE-3B.
Candidates are required to answer any *one* from the *two* Paper and they should
mention it clearly on the Answer Book.**

DSE-3A

(सर्वेषामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या चैव प्रदेयम्)

1. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं प्रदेयम् – 20×2 = 40
- (क) मनुसंहितायाः प्रथमाध्याये विभिन्नकालविभागं युगविभागं चतुर्वर्णानां कर्मविभागञ्च आलोचयत ।
- (ख) मनुसंहितायाः जीवसृष्टिः सविस्तारेण व्याख्येया ।
- (ग) मनुसंहितामधिकृत्य चतुर्वर्णानामुत्पत्तिः तेषां कर्माणि च सम्यगालोच्यन्ताम् ।
2. द्वयोः व्याख्या कार्या । 10×2 = 20
- (क) कालं कालविभक्तीश्च नक्षत्राणि ग्रहांस्तथा ।
सरितः सागरान् शैलान् समानि विषमानि च ॥
- (ख) तपः परं कृतयुगे त्रेतायां ज्ञानमुच्यते ।
द्वापरे यज्ञमेवाहुर्दानमेकं कलौ युगे ॥
- (ग) यत्तत् कारणमव्यक्तं नित्यं सदसदात्मकम् ।
तद्विसृष्टः स पुरुषो लोके ब्रह्मेति कीर्त्यते ॥

DSE-3B

1. द्वयोः उत्तरं सविस्तारेण प्रदेयम् – 20×2 = 40
- (क) हितोपदेशस्य मित्रलाभांशे यत् सामाजिकं प्रतिफलनं दृश्यते तद् आलोच्यताम्।
(ख) मित्रलाभस्य आदिकथां स्वभाषया वर्णयतु।
(ग) पञ्चतन्त्रस्य मित्रभेदांशे कीलोत्पाटीवानरकथां स्वभाषया व्याख्यायताम्।
(घ) दन्तिलगोरम्भकथां स्वभाषया व्याख्यात।
2. द्वयोः व्याख्या कार्या। 10×2 = 20
- (क) मातृवत्परदारेषु परद्रव्येषु लोष्ट्रवत्।
आत्मवत् सर्वभूतेषु यः पश्यति स पण्डितः॥
- (ख) इह लोके हि धनिनां परोऽपि स्वजनायते।
स्वजनोऽपि दरिद्राणां सर्वदा दुर्जनायते॥
- (ग) न स्वल्पस्य कृते भूरि नाशयेन्मतिमान्नरः।
एतदेव हि पाण्डित्यं यत्स्वल्पाद्भूरिरक्षणम्॥
- (घ) सर्वहिंसानिवृत्ता ये नराः सर्वसहाश्च ये।
सर्वस्याश्रयभूताश्च ते नराः स्वर्गगामिनः॥

—x—